

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. o Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vln.
o o o o
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna)
o o o o
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna)

Št. 21.

V Ljubljani, dne 2. decembra 1911.

Letnik IV.

Naša organizacija.

Važno zborovanje.

Ko bodo dobili naši odseki to številko »Mladosti« v roke, se bodo že pripravljali, da odidejo na občni zbor Zveze Orlov, ki se vrši nedeljo, 3. decembra t. l. v Ljubljani.

Vsi se gotovo zavedamo, da je ta občni zbor najvažnejši izmed vseh, kar jih je kdaj bilo. Zdi se, kakor da bi bila naša Zveza prišla do viška in da ji je treba dati novega impulza, preskrbeti za nove moči, začrtati nove cilje, da bo mogla napredovati.

K temu bodo člani naših odsekov sami najbolj pripomogli, če na letošnjem občnem zboru vse, čisto vse razložijo, kar imajo na srcu. Odkriti se morajo vse napake, najti zdravilo, to je negativna stran, pozitivna pa obsega skrb za to, da sestavimo program za novo delo, ki se nam nalaga na vseh poljih.

Naj se temeljito pretresa, kaj Zvezi manjka na njenem najbolj specifičnem polju, to je telovadba. Telovadsko izobrazbo je treba na vsak način povzdigniti, ker je tuptam precej zanemarjena. Pred občnim zborom se sicer vrši tridnevni vaditeljski tečaj, na katerem se bodo vadile nove proste vaje za leto 1912, toda s tem seveda ni še vse delo opravljeno. Treba je vaditeljev za celo deželo, vaditeljskih središč, ki bodo redno funkcionirala in ne bodo od časa do časa odnehala.

Naj se nadalje zopet uvedejo revizije in sicer v prvi vrsti od strani predsedstva Zveze in okrožji. S tem je v zvezi tudi vprašanje o podzvezah, ki naj se ustanove in katerim se mora dati primeren poslovnik.

Kar se tiče izobraževalnega dela Zveze, smo že v zadnji številki povedali, v kakšni smeri naj se giblje in kako naj se goji.

Predvsem pa je treba reda, povsod, pri centrali, pri okrožjih, pri odsekih! Vse je treba v evidenci imeti, voditi statistiko, treba je vestno poročati, vzdrževati zvezo s središčem in z listom. Treba je mnogim odsekom odločno povedati, da ne gre, da bi delali posvoje, ne da bi kdo kaj zanje vedel.

Nadalje pa je treba tudi poudarjati potrebo moralne vzgoje vseh članov, zlasti onih, ki so na čelu posameznim društvom, pa tudi drugih. Ne pozabimo, da smo si ob porodu naše organizacije postavili za vodilni princip: **v z g a j a t i z n a č a j e !** Bog blagoslovi naše delo!

Naša načela.

Narava.

Eno najlepših, najglobljih in najvplivnejših čustev je brezdvoma ljubezen do narave. V velikih mestih je veliko ljudi, ki niso nikoli videli prirode razun majhnega koščka neba nad seboj in par sivih zaprašenih in pritlikavih dreves na cesti. Nekateri velikomestni otroci vedo o mnogih zvezdah, o gozdih in hribih ter o polju in ptičjem petju le iz knjig. Londonski otrok n. pr. je rojen v megli, lepih in jasnih nebes malokdaj vidi, vzraste takorekoč v zaboju, ki ga tvorijo okoli njega visoki zidovi, namesto skrivnostnega vršenja vrhov, žvrgolenja tic in melodij, ki jih veter na prostem v najrazličnejših glasovih poje, sliši puste udarce kladiva iz tovarn, hropenje pare, vrišč, pisk, drdranje na cesti, mesto prijetnega vonja, ki ga izžareva iz sebe zemlja, vdihava od dima zasmrajeni zrak in soparo ljudi, ki se peha jo drug zraven drugega. Tak človek ki ne živi bratskega življenja z naravo, se v svojem bistvu razlikuje od drugega, ki je na deželi zrastel. Velikomestnemu človeku je mir, prijetni počitek, oddih neznan; on ne pozna hladne sence pod košatim drevesom, ne ve, kako je prijetno poslušati žuboreči potok in se ob glasovih prirode pustiti zazibati v spokojna in blaga čustva. Zakaj on vidi le ravne ceste, polne človeških bitji, ki drvijo, ti sem, ti tja, skozi katere se je treba naglo preriniti, sliši najrazličnejše, neubrane, hreščeče, razburjajoče, cvileče glasove. Veličastvo in dostojanstvo nature, tihota gozda, čustvo svobode na širni planjavi, modrina neskončnega neba in lepota voda, vse mu je neznano, zakaj večina vsega, kar vidi okoli sebe, je umetno narejeno. Tudi s so-

ljudmi, ki so najlepša podoba božja, nima veliko veselja. Prijateljstva in znanstva v mestu so kratka, vse se vrši naglo, nič ne obstane, pogovor se vrti le o najnujnejšem, o opravljenih, o tem, kar je potrebno v boju za obstanek; zvestoba, ljubezen do starih navad, kremenitost značaja, solidnost, to so stvari, ki se v velikem mestu redko opažajo: večina, kar vidiš, je strast, pohlepnost, razbrzdanost, prevara. Kjer je veliko ljudi nagnjenih skupaj in malo prirode med njimi, je zmiraj tako. Narava, življenje z naravo, je za človeka, za njegovo telesno in dušno zdravje, za ravnovesje njegovih sil, za razvoj njegovih najplemenitejših čustev, za življenje, v katerem sta delo in počitek pravilno razdeljena, nujno potrebno. Dežela ljudi rodi, mesto jih pokoplje. Rod za rodom poraja neutrudna, večno plodovita, neskončno silna zemlja, med zidovi mesta, v gnječi najrazličnejših ljudi, med ropotom, ki živce uničuje, pa se prezgodaj obrabijo, slabijo in izginjajo . . .

Dve stvari sta, ki sta vir neizčrpne moči za človeštvo: vera v Boga in ljubezen do zemlje, do narave, do stvarstva. Koder pa je preveč ljudi trajno skupaj, trpi oboje. Človek se ob človeku tare, organizacije ob organizacije, borba za kruh je ljutejša, strasti se razvnamajo, človek na Boga naravnost v pravem pomenu besede pozabi, ni miru, ni razpoloženja, ni prilike, da bi se negovala blaga čustva. Vse se hitro menja, izpreminja, stanovanje, obleka, navade. Velikomestni človek je, kakor je te dni nek ugleđen učenjak izborno dejal, nomad, po domače rečeno: cigan, ki se seli iz enega okraja mesta v drugi, najde povsod nove razmere, se nikjer ne ustali, nikjer ne miruje. Tak človek tudi starega Boga več ne mara, njegov bog je uspeh, denar, »napredek«, »kultura«.

Kako vse drugače pa je v vasi, pod hišo, ki nosi nad vrati letnico iz preteklih dveh stoletji, med sosedi, ki jih veže trdno prijateljstvo, zraven skednjov in kozolcev, na katerih so naloženi plodovi zemlje, na pašnikih pa se pase živina, ki je tudi stvor božji in z drevesi in cveticami, hribi in dolinami, vodami in gorami vred čaka po besedah Sv. Pavla odrešenja, ko bo tudi vsa narava žarela v stoterno lepši luči kakor danes in bo tudi žival lepše odsevala misli božje in njegovo dobroto ter lepoto! Sredi te nature te vse navaja k zmernosti, preprostosti, tihoti, pametnemu delu, premišljevanju, ljubezni. In v gozdu! Ali ni gozd najlepše, kar nam je Bog mogel v naturi podeliti? Ali se spomniš Medvedovih verzov?:

Visoki gozd, svetišče ti prirodi!
Zidar te je postavil vseumetni.
Od vseh strani me vabijo uhodi
iz hrupnega sveta v somrak prijetni.
Slapovi nosijo obok zelen,

dreves nad mano družijo se krone.
Na ladij sto je prostor razdeljen,
nad vsako listov strop pregostih klone.
Popeva drčbnih tic živahni zbor
med listjem, ki se koplje v rosi čisti,
iz dalje skočni žuboré studenci,
vse hvali rojstva svojega izvor.
Na tleh počivajo le mrtvi listi,
jesenskih viher in mrazov mučenci.
Visoki gozd, prirodi ti svetišče,
pokoja tudi v tebi duša išče.
Bogu neskončnemu se bližje čuti,
neskončnost svojo v Njem jasneje sluti.
kot najsvetejše starega zakona
spominjalo je ljudstvo, Salomona,
da tempelj dom je samemu Jehovi
in zavetišče od sovragov zlih,
tako igra pod temnimi vrhovi
sam božji dih, sladak, svečan in tih.

In res! Kakor živo bitje je gozd. Od tal do vrha je lepa ravna smreka, z vrhovi poljublja čisto nebo, s koreninami sega globoko v zemljo, iz skorje kaplja sočnata smola s svojim zdravim vonjem, v vejah se igra veter in drobne živali jih oživljajo. Po tleh se plazijo in lazijo najrazličnejša bitja, trava se koplje v rosi; tuintam se igra solnčni žarek, šusti grmovje, beži divjačina, se čuje nekaj nedoločnega, skrivnostnega. Ali pa si čul kdaj vihar v naših gorah? Kako peklenško vrišči, tuli in žvižga in hoče drevesa iz tal poruvati, kako tisoč in tisoč vrhov šumi kakor razburkano morje, kako poka in grmi in odmeva in se bliski užigajo kakor da je vse nebo v plamenu? In si kdaj stal visoko pod vrhom planin in gledal doli v dolino preko zelenih strmih senožet? Čul zvočenje iz daljave ali pa ponoči fantovsko petje daleč, daleč? . . . Kako srečen in vesel si, da si sam! Proč skrbi in težave, proč ljudje in njihovo pehanje in drvenje, proč malenkostni prepri, ostudno opravljanje, sumničenje, proč svetobolje, užaljenost, prevare, proč temne misli o človeški nezvestobi, nestalnem prijateljstvu, egoizmu, ki ga zaslediš celo na dnu najsvetejšega in najčiščega značaja, proč spletke, neizpeljani načrti, ponesrečena podvzetja, previsoke misli, ki jih je življenje na tla tresčilo, proč boji v lastni duši, proč tudi visokoleteči cilji, narekovani od slavohlepja, proč vse to! — tu si ti sam in okoli tebe tiha a vendar skrivnostno šepetajoča natura, nemo veličastvo. In zamisliš se: Kaj je popolnejša podoba božja, človeška duša, človeško oko, človeška govornica, ki ume izražati toliko misli in čustev, ali drevo, potok, nebesni svod? Brezdvoma človeška duša! Toda res je tudi, da človek izmed vseh stvorov to božjo podobo v sebi lahko najbolj skvari. Saj je bil človek, ki je pahnul v nesrečo celo naravo s svojim grehom; zavoljo človeškega greha vsa natura ječi in zdihuje in čaka izpopolnitve. A kar je še lepega v njej, to narava vse ohranja,

vedno je sebi enaka, vedno čuti človek sredi nje, kako je z njo zvezan kakor je plod z maternim telesom. Ona ga hrani, ona oblači, ona greje, ona miri in blaži in tolaži, ona mu vzbuja najgloblja čustva: čustvo odvisnosti od Božje moči, od Božje dobrote in pravičnosti. In začneš misliti: Čemu se človeštvo toliko peha za stvarmi, ki minéjo? Ali niso naš dom visoka nebesa? In če se že moramo za tolikimi rečmi gnati, glejmo, da ohranimo svoje srce čisto, spokojno, skromno. Oh neumno človeštvo, ki tam doli drviš nekam, pa samo ne veš, kam! Minulo boš ti in vsa tvoja dela, vse velike pridobitve, vse umetnine, zemlja pa bo ostala in čakala novih rodov, da jo zopet začno obdelovati in napredovati in tako dalje, dokler se bo Bogu poljubilo in kakor je določeno v njegovih nedoumljivih namenih. Glavno je: živeti po Božji volji, Njemu podobno, po Njegovih ukazih, hoditi po Njegovih potih . . .

Veliko mladeničev je, ki gredo mimo lepot svojega kraja, ne da bi jih opazili. Žive s narodo, a nekamo prisiljeni. Zemljo obdelujejo, ker morajo, pa če le pride prilika, ubeže in iz kmečkega sina postane nomad, nemirnež, vandrovec, ki gre čez morje in se vrne in zopet odide. A naša zemlja, naša narava jih vabi, vabi nazaj, jih vleče k sebi, še jim prikaže ponoči v nemirnih sanjah. Morda popiva fant kje doli v Clevelandu v »salonu« in se omamlja ob zapeljivih pogledih, pleše in posluša divjo godbo, ki skuša najboljša čustva duše zadušiti — pa vendar začuje kakor šepet in šumljanje domačega gozda, kakor v sanjah zasliši glas matere, po zraku nekaj zveni kakor odmevi farnega zvonu, nekaj zablešči pred njim kakor solnčni žarki — in hipoma zopet ugasne, iz duše pa kane skozi oči pritajena solza. Bogve kolikim našim fantom se je v tujini to že zgodilo! Zemlja te kliče, Bog te kliče nazaj kakor oče izgubljenega sina! Glej — tako pravi — ustvaril sem tiste gozde in hribe, tiste travnike in senožeti, tiste reke in jezera, ustvaril sem jih zate, tvoji očetje in matere so jih stoletja in stoletja obdelovali, postali so prijatelji — naši očanci in trde skale, na katere so postavili svoje gorske kočje, naše matere in tista rdeča prst, na kateri so plele in sadile — in ti si odšel, si se odtrgal od narode, po kateri teče kri tvojih dedov! . . .

Ljubezen do nature je silno velikega vzgojnega pomena. Zato naj jo naši odseki zelo negujejo. Če pa kateremu revščina in potreba boljšega zaslužka potisne potno palico v roko — če ste ga vzgojili v ljubezni do domače narode — mu bo to najlepši dar, ki ga bo odnesel s seboj v tujino. Misel na Boga in domači kraj, na lepe hribe in doline, na prijazen ravan in gosti les — te mu bodo angelj - varuh na vseh njegovih potih. Skrbite za to, da bodo naši fantje v svojem srcu spočeli pristrčno ljubezen do nature, naše matere, prekrasnega zrcala večne mo-

drosti in neminljive lepote, naše najzvestejše prijateljice, ki vzbuja v nas najvišje misli, kakor poje pesnik!:

Nad zemljo, duša se mi dvigaj, gor,
kjer jutro večno svoj razliva zor,
kjer več ne teče vir solza pekočih,
končano je trpljenje, ves napor,
vse hrepenenje po begoči sreči,
kesanja trpki jad, vesti ukor,
paleči žarki in nevihte besne — — —

Z glasovi neizrečnimi preslavlja
duhov tam breztelesnih svetli zbor
Njegá, ki v sebi srečen in popolen,
vseh bitij je svetá in moj izvor.
Da gledal bi ga nékoč večne čase,
Njegove roke močne slabi stvor!
Da srečen bi se nékoč Vanj zatopil,
ki vseh vzorov sam nazorni vzor! — — —

Zemlja, narode daje m o č. Moč za boje življenja, moč, ki se rodi ob pogledu na neuklonljivo moč naravnih stvorov, moč, ki jo črpamo iz spoznanja tistega, ki je dal moč naravi. Trdno na svoji zemlji stojimo: tukaj je lepo biti, tukaj hočemo ostati, tukaj delati in trpeti, tukaj se veseliti, tukaj se braniti! Čemu tujina, ali ne hrani naša zemlja še neizmerno veliko zakladov, ki so nam namenjeni? Naši gozdovi, naše vode, naši pašniki, ni li v njih skritega še toliko bogatstva, da jih bodo mogli uživati še pozni rodovi? Lenuhom, zapravljevcem, lahkoživcem seveda ne rodi. Ne rodi tistim, ki je ne ljubijo, ki ji njene dobrote vračajo z godrnjanjem in kletvijo. Dobra mati, rejnica, prijateljica je tistim, ki so delavni, varčni, blagi, čistega srca. Nad tistim pa, ki se ji izneverijo, se maščuje. Kakor drevo so, ki ga vihra z zemlje izruje, vene, se suši, umre. Fantje, nazaj k njej!

Telovadba.

Redovne vaje na mestu.

A. J.

Zadnjič sem opisal dvored, kako se tvori iz enega reda na najenostavnejši in najlažji način, ki je tudi edini pri nas v rabi, namreč, da preidejo drugi iz reda nazaj za prve in stvorijo nov, drugi red. Ravno tako preidejo zopet drugi iz dvoreda nazaj v prvi red.

Lahko se pa dvored iz enega reda, ali en red iz dvoreda napravi še na druge načine.

Iz enega reda preidejo v dvored na primer tako, da ne gredo drugi nazaj, pač pa na povelje: V dvored, drugi vspréd! naprej z odkorakom v desno pred prve.

Ves postopek je podoben prvemu, običajnemu. Vsi drugi napravijo na povelje odkorak v desno naprej (zato ker mora vsak drugi priti pred svojega prvega, ki je pa na desni strani); ko je to gotovo, se dvored sklène in ravna. Tisti, ki so v prvem redu, vstrajajo v ravnanju do povelja, med tem ko drugi red, v tem slučaju desni, takoj ko so uravnani, brez povelja krijejo. Za pravilno razdaljo poskrbi krajnik prvega reda (desni krajnik drugih, levih).

V en red se pride tako, da gredo drugi po isti poti nazaj v red, po kateri so prišli v dvored tako, da se na povelje: **V en red drugi vzad!** dvored prične razmikati v levo; in ko nastane v drugem redu med vsakim prostor, napravijo vsi levi (drugi) v prvem redu odkorak v levo navzad in stvorijo po en red (ker pride vsak levi na svoje prvotno mesto, na levo stran svojega prvega, desnega soseda).

Ali pa na povelje: **V en red prvi vspred!** gredo pa prvi (desni) naprej na desno stran drugih, levih sosedov. Na dano povelje se drugi (levi) v prvem redu prične razmikati proti levi (**Zakaj?**); z njimi tudi desni v drugem redu. Ko je med vsakim levim v prvem redu dovolj razdalje, se levi v prvem redu zaporedoma ustavljajo in z njimi tudi desni v drugem redu. Takoj ko se je desni v dr. r. ustavil napravi odkorak v desno naprej da zastopi vsled razmikanja nastali prostor na desni strani levega soseda.

Slični postopki so na primer pri izvanjanju na povelja:

»V dvored prvi spred!«

»V dvored prvi zad!«

»V en red prvi vzad (drugi vspred)!«

»V en red prvi vspred (drugi vzad)!«

»V dvored drugi vzad!«

»V en red prvi vzad!« itd.

Kadar so telovadci že dobro izurjeni v izvrševanju teh navedenih vaj iz reda v katerem so večji na desnem krilu, naj napravi red cel obrat, da pridejo večji na levo krilo in so vsi prvi levi, drugi pa desni.

Tudi v tej spremenjeni poziciji se morajo telovadci pridno vaditi.

5. Dvostop.

Najbolj znana pot in tvorjenje dvostopa je iz dvoreda. Ta postopek je pa precej dolg. Najprej se telovadci odštejejo v 1. (d.), 2. (l.) itd. Nato se poveljuje v dvored, iz dvoreda šele, potem ko so v prvem redu na povelje že pogledali naravnost (premo), se na povelje: **V dvostop desno (l.) v bók!** napravi polobrat v d. (l.) do dvostopa. Kakršna je razdalja med prvim in drugim redom, taka je tudi v iz dvoreda storjenem dvostopu.

Vsekakor prevelika. Zato pa tisti, ki so v dvoredu bili v drugem redu (ker ravno ti so, pri navadnem postopku, razdaljo povečali) razdaljo skrčijo, tako da brez povelja, takoj ko so napravili obrat, napravijo odkorak v desno ali levo k sosednjemu zastopu, da se tako dvostop sklène.

Enostavnejši način pri tvorjenju dvostopa je tvorjenje iz zastopa. Ko so se telovadci v redu odšteli v prvega (des.), drugega (lev.), se napravi polobrat v desno (l.) do zastopa.

Sedaj se pa poveljuje lahko zelo različno:

»Drugi, v dvostop v desno (levo) spred!« ali

»Prvi, v dvostop v desno (levo) zad!«

V prvem slučaju napravijo vsi drugi odkorak v desno ali levo (pač po povelju) naprej do svojega prvega.

V drugem slučaju pa napravijo prvi na povelje odkorak v desno ali levo nazaj, da stopijo tik svojih drugih in stvorijo tako dvostop.

V zastop iz dvostopa se pride prav na isti način. Na povelja, ki se dajo zelo različna rabiti, n. pr.: drugi nazaj, naprej, prvi naprej, nazaj v desno ali levo, se pride z različnimi odkoraki zopet v zastop.

Zadnja, zelo lepa pot do dvostopa je tvorjenje dvostopa iz reda. Ta postopek je zelo važen zato, ker je nekaka predvaja za tako težko umljivo štirisop iz dvoreda.

Telovadci, stoječi v redu, se kot običajno odštejejo v desnega (prvega), levega (drugega). Tako odšetim se poveljuje: **»V dvostop desno v bók!«**

Na to povelje se morajo vsi obrniti v desno v bók. S tem obratom so prišli levi za svoje desne sosede. Za njimi ne smejo stati. Ker so levi, morajo ostati levi. In ako desni izpremene smer, jo morajo tudi levi, in preiti z različnimi koraki naprej ali včasih tudi nazaj, vedno na levo stran desnih sosedov.

Če so se torej desni, na povelje, obrnili za pol obrata v desno, se morajo obrniti z njimi vred na isto povelje tudi levi. Toda isti ne smejo zaostati zadaj, pač pa morajo **z enim odkorakom v levo naprej** priti na levo stran desnih sosedov. In s tem odkorakom se stvari tudi dvostop.

Če se poveljuje v levo v bók, je isti postopek. Na povelje se morajo levi obrniti v levo. Istotako tudi desni. Toda desni ne smejo zaostati za levimi, pač pa morajo potem ko so napravili obrat, napraviti en odkorak v desno naprej, da pridejo na desno stran levih sosedov in tako stvorijo dvostop. Ravno tak je postopek iz dvostopa v red.

Na povelje: **»V en red v levo, s čelóm!«** se vsi levi obrnejo v levo. Na isto povelje se obrnejo seveda tudi desni. Samo ti ne smejo ostati za levimi, pač pa morajo kot desni naprej (odkorak v desno

naprej) na desno stran levih, da tako stvo-rijo zopet red.

Ravno ta postopek je na povelje v levo s čelom.

Iz vsega opisanega se izvede lahko pravi-**lo: Če se poveljuje desno v bók (desno s čelom), se obračajo desni na mestu v desno, levi napravijo obrat v desno in skočijo!** (Levi skačejo, t. j. napravijo odkorak v levo naprej z levo nogo! Kajti obrat v desno se dela na desni peti. Torej je desna noga stopna noga, na katerej počiva vsa teža trupla. Leva noga postane zanožna, torej delaj levi odkorak v levo z zanožno, prosto, levo nogo.)

Če se poveljuje levo v bók (levo s čelom), se obračajo levi na mestu v levo, desni napravijo obrat v levo in skočijo! (Desni skačejo, t. j. napravijo odkorak v desno naprej z desno nogo! Kajti obrat v levo se dela na levi peti. Torej je leva noga stojna noga, na katerej počiva vsa teža trupla. Desna noga postane zanožna, prosta, torej delajo desni odkorak v desno z zanožno prosto desno nogo.)

Pri tvorjenju dvostopa iz reda je treba paziti, da se izvaja popolnoma natančno. Zlasti je paziti kako skačejo levi (če se poveljuje v levo), ali kako skačejo desni (če se poveljuje v desno).

Dostikrat se zgodi, da tisti, ki morajo skakati, ne napravijo na povelje niti obrata v desno (levo), ampak napravijo odkorak v levo (desno) z desno (levo) nogo, križno preko leve (desne) noge. To pa je napačno in se prišteva največjim tehničnim napakam, če se dela odkorak v levo z desno nogo križno preko leve, ali tudi obratno levo križno preko desne. Zelo napačno je tudi če, na povelje desno (levo) v bók ali s čelom, ne napravijo vsi telovadci lepšega pravičnega obrata. Zato naj vsi načelniki in vaditelji, kadar vadijo ta dvostop, pazijo, da napravijo iz reda vsi telovadci najprej pravičen obrat, da tako naznačijo trenutno lep, pravičen zastop z zanoženjem z desno ali levo. Ko je ta zastop trenutno naznačen, se tisti, ki morajo skakati, z odkorakom odločijo iz zastopa v dvostop, medtem ko ostali ostanejo na mestu.

Da se to natančno izvajanje lažje doseže, naj se vežba razdeljeno. In sicer na eno napravijo vsi obrat v levo (desno) do zanožne stoje z desno (levo). Zastop naj bo lepo ravnar. Na dve levi (desni) zanožne noge prinože, desni (levi) pa napravijo odkorak v desno (levo) naprej do dvostopa.

Ravno isto je pri tvorjenju reda iz dvostopa. Najprej z obratom naznačiti dvored, iz katerega se pride z odkorakom naprej v desno ali levo v red.

(Dalje.)

Nova doba za hrvaško sokolstvo.

(Franc Ženko Donadini, načelnik Hrvaške sokolske zajednice.)

Prvi sokol se je v Dalmaciji ustanovil l. 1886. v Zadru, na zunaj pa je pravzaprav nastopil šele leta 1906. ker je šele po 26. letih napravil prvi izlet v Zagreb. V teku teh 20 let se je v Dalmaciji osnovalo 14 sokolskih društev, pravo življenje pa je prinesel vanj šele zagrebški zlet leta 1906.

Zdaj so se začela ustanavljati sokolska društva v vsakem mestu, trgu in vasi. Duh, ki je vladal v njih je bil radikalno naroden, a vedno še pod devizo: »Za Krst častni i slobođu zlatnu!« O liberalstvu ni bilo niti govora; sokolske zastave so se cerkveno blagoslavljevale in sokolske čete so se korporativno udeleževale službe božje.

Člani sokola, ki so bili politično pristaši pravaške stranke, ki v Dalmaciji stoji na starem krščanskem temelju, niso hoteli v sokola zanesti strankarstva, dočim so člani naprednjaške stranke polagoma prekvasili organizacijo z liberalnim duhom, sokolske telovadnice pretvorili v svobodomiselnih predavalnicah, odpravili navado cerkvenega blagoslavljanja in korporativnega pohajanja božje službe in doveli sokole tako daleč, da so se rogali in se rogajo sploh vsaki cerkveni instituciji in opravi. Skratka proces je bil sličen kakor na Češkem in Kranjskem. Kmalu se je očito pokazalo, da napredništvo sokolstvo izrablja v svoje svobodomiselnih in političnih namene in zasleduje cilj z njegovo pomočjo dalmatinsko mladino razkristjaniti.

Ni dolgo tega, se je v Kaštelih osnovalo sokolsko društvo in je bilo sprejeto v sokolsko zvezo v Zagrebu. Kmalu pa je Zveza društvo izključila edino iz tega razloga, ker so društvo vodili pravaši in je sprejela nato v svojo sredo društvo, ki se je v istem kraju pozneje ustanovilo od strani naprednjaške stranke. S tem se je Zveza sama identificirala z naprednjaško strujo v sokolstvu in je bila onim članom dalmatinskega sokola, ki hočejo ostati na starem hrvaškem krščanskem in narodnem programu, pokazana pot, po kateri so imeli kreniti. Sicer pa se je tudi češki sokol, ki ima vrhovno vodstvo v slovanski sokolski zvezi, popolnoma poliberalil in je načelnik slovanskega sokolstva Schreiner izjavil, da, kdor je Sokol, ne sme biti član nobenega katoliškega društva. Napravila se je secesija v slovenskem in češkem sokolstvu, morala se je tudi pri nas izvršiti. Naši narodni in verski ideali so se v sokolu izprevergli, ergo nam ni ostalo družega kakor se ločiti. To tembolj, ker se je naše sokolstvo bratilo s tistim srbstvom, ki kruto sovraži hrvaško misel.

Nismo pa hoteli, da liberalci sokolsko ime zase monopolizirajo. Sokola opevajo naše narodne pesmi, sokol pomeni pri nas

narodnega junaka, junaka, ki brani hrvaški dom in krščansko vero, a liberalci so hlapci tuje francoske lažisvobodne misli. Oni sokolsko ime po krivici nosijo, ker so vrheta prvotno sokolsko idejo izkvarili. Zato smo mi sokolsko ime obdržali, ker le nam pravo sokolsko ime pristaja.

In tako smo 5. novembra 1911. osnovali v Splitu »Hrvatsko sokolsko zajednico«, ki je po svojem programu, ciljnih in osnovi popolnoma enaka **bratski slovenski orlovski organizaciji in bo zato lahko z njo v slogi delala za vresničenje narodnih idealov katoliških Jugoslovanov!**

Dosedaj je prijavilo svoj vstop v Zajednico 20 sokolskih društev. To je silno lep začetek, ki nas bodri na nadaljnje delo. Prvega decembra začne izhajati naš strokovni mesečni list »Pravi hrvatski sokol«. Središče organizacije je v Splitu.

Sedaj smo od liberalcev na celi črti ločeni, v političnem, gospodarskem in kulturnem oziru. Sedaj šele se bo začelo plodonosno delo, ker sloga nas je le uspavala, ubijala in naše najboljše moči vezala, dočim se je svobodomiselna demoralizacija na vse plati širila in ljudstvo trovala. Naš pravi Sokol bo združil vse dobre elemente hrvaške dalmatinske mladine in roko v roki s slovenskim Orlom kazal pot splošnemu napredku katoliškega Jugoslovanstva! Zdravo!

Naši fantje.

Okrožja.

Krško okrožje je imelo sejo dne 22. oktobra v Št. Jerneju. Ker je dosedanji načelnik odstopil, se izvoli načelnikom br. Andrej Komlanec iz Sv. Križa, podnačelnik pa Jože Kobavs iz Št. Jerneja. Letna članarina v okrožno blagajno se določi odsekom na 3 K. Načelnikom odsekov se je naročilo, da naj sestavijo do prihodnje seje povelja za redovne vaje. Če ne bi bilo v Ljubljani tečaja, se sklene prirediti dvodnevni tečaj meseca februarja v Št. Jerneju. Odsekom se naroči, da predelajo v zimski sezoni »Zlato knjigo« in »Mladeniško organizacijo«.

Vipava. Okrožna seja se je vršila dne 22. oktobra v Vipavi. Sklene se, da odseki ne smejo nikdar preminjati časa za prireditve, katerega so enkrat določili. Zanimiv razgovor je bil o načrtu dela v zimski sezoni. Predlogi so bili sledeči: 1. Vsi odseki morajo takoj vpeljati en večer v tednu za izobraževalni sestanek. 2. Voditi se mora natančna statistika o teh večerih tako glede tvarine kakor tudi glede obiska. 3. Vipavski odsek naj napravi osnovni načrt in ga pošilja vsem odsekom. Vsi ti predlogi so bili sprejeti. Sprejme se tudi predlog, da se odpošlje vsem odsekom statistična pola, da ima okrožje pregled čez člane.

Srednjevipavsko okrožje je v svoji seji 15. oktobra 1911 med drugim sklenilo tudi sledeče: Okrožni telovadni tečaj bo od 8. do 10. decembra v Dornbergu. V ta namen naj se naprosi Zveza, da bi poslala enega vaditelja. — V zimskih mesecih naj se vršijo redna tedenska predavanja, pri katerih naj se razložijo zlasti »Zlata knjiga«, »Knjiga o lepem vedenju« in knjižica »Mladeniška organizacija«. — Glede časopisja naj se agitira, da se kolikor mogoče več članov naroči na naše glasilo »Mladost«;

gotovo pa naj ne bo odseka, ki bi ne bil nanjo naročen, saj stane samo 2 K na leto. — Vsak odsek naj določi enega člana, ki bo sporočal trikrat v letu o tehničnem in organizatoričnem delovanju odsekov v »Mladost«. — Člani naj pridobivajo med somišljeniki nove naročnike za »Novi čas«, pa tudi naj pošiljajo pogosto kratke novice vanj. Ta časopis pospešuje najbolj naše društveno življenje. — Odseki naj delujejo na to, da se v vsaki vasi ustanovi »Slovenska Straža«. — Za skupne nastope naj se naučijo pevci vseh odsekov te-le tri pesmi: »Bratom Orlom« (Vinko Vodopivec), »Lepa naša domovina« (iz pesmarice I.) in »Slovenec i Hrvat« (Vilhar). — Na Krasu naj delujejo vsi bratje in naši prijatelji, da se kmalu ustanovi novo okrožje za Kras in seveda prej kolikor mogoče več novih. V ta namen se prosijo vneti in požrtvovalni gospodje, da podpirajo mladeniče. Dokler se pa ne ustanovi okrožje, naj vodi vse tamošnje odseke br. Mihael Kragelj v Skrbini, ki bo vedno v zvezi s srednjevipavskim okrožjem. — Ti sklepi so jako lepi in posnemanja vredni.

Odseki.

Gradec. Slovenski fantje se v Gradcu kaj radi izgubijo. Ze na kolodvoru jih čakajo različni liberalni in socialnodemokratski agitatorji. Marsikateri fant, ki pride iz domovine in je dobrega mišljenja, ne ve, da obstoja v Gradcu katoliško izobraževalno društvo »Kres«, ki ima tudi Orla, zato se da zvabiti od spretnih agitatorjev v društvo »Domovina«, kojega člani so liberalci in socialni demokrati, ki pa svoje mišljenje pred novodošleci skrivajo. Vsak naš fant v domovini naj si zapomni, da je v Gradcu zanj prostora le v »Kresu«. Tu fantje pridno telovadimo in imamo fantovske večere, na katerih razmotrivamo dr. Krekoy »Socializem«, da vemo odbijati socialnodemokratske napade. Vsak terek govori kdo izmed članov Orla, da se vadimo fantje v govorništvo. Ta tečaj obiskuje 36 fantov. Imamo bogato knjižnico. V društvu je tudi poštena zabava, tako da ni treba fantu po mestu iskat dvomljive in drage zabave. Zato kranjski fantje, kdor si gre od vas iskat zaslužka v Gradec, zlasti v mizarstvu, vsak naj iz kolodvora krene v naš »Kres«!

Celovec. V Celovcu smo dne 9. t. m. ustanovili telovadni odsek Orla, kateremu je precej pristopilo 15 rednih in 10 podpornih članov. Na našo prošnjo nas je obiskal predsednik jeseniškega Orla, br. Klinar, ki je takoj začel s prvimi vajami. Sestavil se je sledeči odbor: Načelnik Jakob Tišler, predsednik A. Fritz, tajnik M. Štombal, blagajnik Fr. Lobnik; dr. Jesenko in A. Hufnagl odbornika, ter dva namestnika. V prvi seji dne 11. t. m. se je sklenilo pobirati od članov redno članarino, mesečno 20 vin., naročiti telovadno obleko itd. Redne vaje za zdaj se vrše vsaki četrtek zvečer po 8. uri v dvorani pri Trabesingerju. Predavanja se vrše ob sredah v Delavskem domu, Kaserngasse 30, I, nadstropje. Zbirati se bo začel tudi sklad za nabavo kroja. Glavno zaslugo, da se je ustanovil odsek, ima brat Čeh, ki je vedno navduševal in prigovarjal za telovadbo. Vse brate Orle iz Kranjske in drugih slovenskih kronovin, ki pridejo v Celovec dela iskat, pa srčno vabimo, da gotovo pridejo v naše vrste, da ostane naše, kar je našega!

Škofja Loka. Dne 9. oktobra je umrl v starosti 18 let brat Ivan Bernik. Bil je več časa bolehen, vendar z veseljem sodeloval s svojimi močmi pri našem odseku. Zato smo mu pa tudi izkazali zadnjo čast na kolikor mogoče slovesen način. Pri pogrebu so ga spremili bratje od našega in staro-loškega odseka po številu dvajset, Marijina družba, ker je bil njen zvesti član, ter Izobraževalno društvo, katerega pevski zbor mu je zapel par žalostink. N. v m. p.!

Teharje. Tudi pri našem izobraževalnem društvu se je v nedeljo, dne 19. novembra, ustanovil telovadni odsek Orel. Iz Maribora je prihitel č. go-

spod dr. Hohnjec navduševat fante za to prepotrebno organizacijo. Pristopilo je dosedaj 24 fantov, ki so si izvolili sledeči odbor: predsednik br. Razbornik Ivan, tajnik br. Dimec Fr., blagajnik br. Rebov Št., kot namestniki bratje: Kovač Vinc., Aram Leop. in Gajšek Mih., načelnik br. Koštomaj Iv., podnačelnik Dimec Fr. Drog, katerega smo že naročili, pričakujemo v kratkem. Telovadili bomo ob nedeljah popoldan in ob četrtnih zvečer v bralni sobi tukajšnjega izobraževalnega društva. Može, ki stremilje naše mladinske organizacije vedno rade volje podpirajo, bodo, kakor slišimo, ukrenili vse potrebno ter oskrbeli za tukajšnjega Orla primernejše prostore. Za njihovo požrtvovalno delo in trud jim kličemo vnaprej iskreni: Bog plačaj!

Ambrus. Letošnje leto ni bilo ugodno za razvoj našega odseka. V resnici, ne moremo se ponašati z napredkom. Polni navdušenja in najlepših upov smo stopili v novo leto. Sedaj pa kakor gospodar, kateremu je povodenj odnesla vse pridelke, gledamo žalostno nazaj. Prve mesece spomladi so imeli nekateri člani toliko dela, da se niso mogli udeleževati telovadbe, drugi sami pa veselja niso imeli. Potem pa nas je Bog udaril s sušo. Zopet je bilo treba skrbeti za potrebno vodo. Nazadnje pa požar na Kalu, pri katerem je bilo zadetih več članov. Tako je imelo naše delo vedno ovire. Sedaj pa nam bo treba zamujeno nadomestiti. Zato pa le krepko na delo!

Št. Peter na Krasu. Še nikdar se nismo oglašili v »Mladosti«; zakaj ne, to je tudi nam uganka. Približal se je prvi občni zbor telovadnega odseka Orel; med drugimi točkami se je tudi določilo, da moramo kaj dopisovati v naš list, sicer si bo mislil svet, da spimo. Prvi občni zbor se je vršil 12. oktobra 1911. Po kratkem pregledu o našem delu v pretečenem letu, ki je bilo skromno, je sledila volitev odbora. Č. g. Antón Abram odkloni predsedništvo iz razloga, da se kot duhovnik ne more udeleževati raznih prireditvev, Zveznih sej, telovadb itd., kar se navadno vrši vse le ob nedeljah, ko je on zadržan. Predsednikom je bil izvoljen Anton Zele, namestnikom Bernard Pirnat, tajnikom Franc Zele, tajnikovim namestnikom Ivan Česnik, odbornikom č. g. A. Abram, A. Smrdel in A. Pavlovič, blagajnikom Andrej Smrdel, načelnikom Josip Kumer. — Izrekla se je zahvala br. Vekoslavju Zajcu iz Trnovca, ker se je za naš odsek zelo trudil ter, ko ni bilo načelnika, hodil cela dva meseca poučevati telovadbo. — Priporočalo se je, da bi se vsi telovadci naročili na »Mladost« ter tudi med svojci zanjo agitirali.

Prvačina. Dne 19. novembra smo imeli svoj redni občni zbor, katerega se je udeležilo zadostno število fantov. Iz vseh poročil sem moral posneti, da ni bilo v odseku vse tako, kakor bi moralo biti, akoravno smo napravili mnogo izletov k raznim prireditvam, k ustanavljanju novih odsekov itd., in akoravno smo imeli 10. septembra tudi sami javni nastop, akoravno smo imeli skoro vsaki mesec predavanja, po zimi podučne večere, pevske vaje, telovadbo itd. Da je pa šla vsa stvar vseeno slabo, ni kriv odbor kot tak, ampak nekaj članov odbora in nekaj drugih članov, ki se niso hoteli podvreči sklepom odborovim. To je imelo za dva člana tudi slabe posledice, bila sta namreč izključena. Tako smo torej v preteklem poslovnem letu životarili, a za naprej upam, da ne bomo več, za kar mi je porok novoizvoljeni odbor. Predsednik je br. Franc Černe, dosedanj predsednik, načelnik je br. Jožef Zorn, podnačelnik br. Andrej Anton Zorn, podpredsednik Ivan Krpan, tajnik br. Janez Bavcan, blagajnik br. Alojzij Sulič. Po končani volitvi se je sklenilo, da bomo imeli tudi nadalje podučne večere, in sicer vsak torek, nadalje tudi predavanja, in sicer, akq bode le mogoče, vsak mesec. Glede telovadbe nismo mogli ničesar sklepati, ker smo v zimskem času in ker nimamo dosedaj še nobene telovadnice, ampak moramo vedno telovaditi na prostem. Naš program za bodoče je: izobrazba! In tega programa se bomo v bodoče držali vso zimo; potem začnemo pa

s telovadbo. Za enkrat toliko! Drugič vam morda obrazložim tudi naše težkoče, katere smo morali premagati predno smo ustanovili odsek, a še več tedaj, kadar smo ga že ustanovili.

Zagorje ob Savi. Ne moremo se ponašati s posebnimi uspehi pa vendar moram reči, da čisto zadnji tudi nismo. Dne 5. novembra je bil za nas zagorske mladeniče lep dan. Že predvečer smo se zbrali v naši lepi sicer bolj majhni dvorani, pa vendar smem reči, da smo imeli že marsikatero veselo urico v njej. Drugo jutro smo se zopet sešli in v kroju odkorakali v cerkev in skupno prejeli sveto obhajilo. Precej po sveti maši smo imeli letni občni zbor Orla. Iz poročila občnega zbora posnemam sledeče: Odsek šteje sedaj 18 rednih članov telovadcev in nekaj tudi podpornih. Prireditve smo imeli tri. Vse prireditve so dobro izpadle. Pri vsakej naši veselici zapeje naš cerkveni pevski zbor par lepih pesmi, zato smo dolžni se našim dekletom zahvaliti, ker imajo pri učenju precej truda. Ven v svet smo poleteli dvakrat, namreč k otvoritvi Društvene doma v Šmartnem in k velikemu sestanku v Petrovče, vsakokrat osem po številu v kroju. Dne 8. junija smo sprejeli našega knezoškofa. Poročilo načelnika: Telovadili smo skupno 120 ur, telovadcev povprečno deset na uro. Vadili smo redovne, proste vaje in drog. Telovadilo se je vsako nedeljo popoldne. Sklenilo se je, da bomo zanaprej telovadili tudi vsako drugo sredo zvečer. Poročilo tajnika: Imeli smo tekom leta redne mesečne seje. Potem so se stavili razni predlogi, ki so se vsi soglasno sklenili. Sklenilo se je, da se prirejajo večerni sestanki, in sicer bo na vrsti kak časopis, »Zlata knjiga«, »Knjiga o lepem vedenju« in drugo. Za tem je bil ustanovljen dramatični odsek, v katerega so stopili vsi člani odseka. Za režiserja se je izvolil gospod Primar. Dramatični odbor je: Bren, Hrastelj in Železnik. Oskrbovatelj odra in oprave je br. Dolinar. V odbor so bili na občnem zboru izvoljeni sledeči: Za predsednika br. Franc Brenc, tajnik Hrastelj J., blagajnik Leop. Dolinar, odborniki bratje: Čebin Anton, Ivan Primar, Ivan Hrastelj, Fr. Bauer in Dolinar. Vaditeljski zbor: načelnik br. Iv. Hrastelj, podnačelnik br. Jožef Mohar. Vaditelji bratje: Dolinar, Železnik in Bauer. Z novim navdušenjem in z veseljem smo se razšli vsi enega duha.

Rihenberg (Goriško). Vkljub nasprotovanju naših nasprotnikov in raznim napadom, katere pisovati ne spada v naše predale, naš Orel vrlo napreduje v izobrazbi in telovadbi. Njegove vrste se množijo, ker je pri naših mladeničih za Orla veselo zanimanje. Le tako naprej po začrtani poti preko naših sramotilcev!

NEKAJ SVETOV ZA NAŠE FANTE.

Da ponekod gospodarstvo propada, tega je kriva v mnogih krajih zlasti mladina, ki časih veliko zasluži, a tudi veliko zapravi ter se oprime razvad, ki jo telesno in dušno oslabijo. Taki pokvarjeni fantje potem zamrzijo delo, hlepe samo po lahkem zaslužku in derejo v mesta, tako da se kmetije praznijo.

Tako n. pr. že mladi fantje pri nas strastno kadijo, zlasti tiste nezdrave cigarete. Tak fant je bledega obraza, kakor smrt, ves zelen in suh, oči ima udrte. Če zraven še pije, ni za nobeno pošteno porabo več. Ni zdrav, če ne »rukne« vsak čas eno merico žganja. Tresejo se mu roke, ne zna razumno misliti, kolne in uganja nerodnosti.

Zelo pogubne so pri nas tudi sledeče razvade: ponočno čuvanje pri mrličih, luščenje koruze in metev prosa. Nekaterim fantom ni mar drugega kakor da prežijo na to, kako bi šli h kakemu mrliču ponoči čut. Pravijo, tam je dosti deklet in pijske bo veliko, hajdimo! Po takih prireditvah se pa razvname vedno pretep, da ne omenjam drugih grehov.

Veliko gospodarskega zla pa pohaja tudi vsled tega, ker se posestva slabo delijo. Vsak dobi le malo, iz ene družine zraste cela vrsta majhnih kajzarjev. Tu bi morala postavodaja kaj ukreniti.

Anton Cvet,
kmečki sin iz Gornjih Dul pri Škocijanu.

Leposlovje.

Naša Micika.

Povest slovenskega dekleta.

Spisal Stanko Bor.

(Dalje.)

Harmonika je zadonela, Tone je povabil Angelo na ples in se zavrtel urno. Micka je obstala kot pribita, v prvem hipu ni vedela, kaj bi storila. Klicati sedaj očeta bi bilo brezuspešno, ker je ne bi čul, iti k njemu po sobi ne more, ker onadva tako divje plešeta. Premislila je malo, kaj naj stori in odločila se je za slednje. Stopila je ob steni, da bi prišla k očetu. Tone pa je je obrnil Angelo hitreje, v hipu sta preplesala sobo, se zadržila proti Micki, ki je obstala, in zadela ob njo. Tone je izpustil Angelo, vtaknil roke v žep in premeril Micko od nog do glave.

„A, ti se mi nalašč nastavljaš! Ha, ha, ti Gabrova svetnica!“

Obrnil se je na peti in odšel k svojemu sedežu.

Nastal je mučen molk. Tone je izpregovoril besede tako glasno, da so jih čuli vsi. Ozrli so se na Micko, kaj bo sedaj storila. Gaber je vstal, grizel cigaro med zobmi in iskal primernih besed, da reši svojo hčer iz mučnega položaja, pa mu ni prišlo nič primerne na misel. Micka je obstala kot bi jo pribil k tlom.

Par trenutkov mučen molk.

„Oče, pojdite domov!“ Micka je vzdignila glavo, se ozrla ponosno po fantih, s pomilovalnim pogledom ošinila dekleta in stopila k očetu.

„Grem, grem, takoj grem, Micka, samo plačal bom še!“

Plačal je in odšel z Micko.

Kakor bi prišla iz ognjene peči, se je oddahnila Micka, ko je stopila iz gostilne.

„Veš, Micka, hudo mi je, da sem ostal, hudo, da si me prišla iskat, še najbolj hudo, da se ti je to primerilo! Oh, veš, o tem Tonetu pa res nisem mislil, da je tak!“ Govoril je celo pot do doma in se opravičeval, Micka pa ni zinila niti besedice, in je s tem obujala v Gabru še hujši kes, ker je toliko časa ostal v gostilni in ker je pravzaprav on kriv, da je Tone Micko tako osramotil.

V gostilni pa je bila tisto nedeljo zabava pri kraju. Zakaj naj so še toliko govorili in obirali Gabrovo Micko, s svojim vzornim vedenjem si je priborila ugled in spoštovanje, in hudo je bilo marsikateremu in marsikateri, ker je Tone tako grdo osramotil. Dekleta so se kmalu vzdignila in odšla, fantje so čakali še nekaj časa, vendar prave zabave ni bilo in odšli so. Zadnji je odšel iz gostilne Tone.

„Plačal sem ji pošteno!“ mu je blodilo po glavi — in zavihtel je klobuk, in zavriskal pred Gabrovo hišo.

IX.

Nekaj čudnega je ležalo tisti teden nad Gabrovo hišo. Stari se je čutil krivega Mickine ne-zgode v gostilni in je molčal. Bolelo ga je v srcu, da je svoji tako dobri hčerki napravil s svojim predolgim popivanjem sramoto, delal je s podvojeno silo, samo da bi Micki kaj dela prihranil in ji s tem pokazal svojo dobro voljo in da se čuti krivega. Gabrovka je zvedela vse in čakala, da omeni Micka ali mož kaj o dogodku — pa ni tega pričakala. Silno jo je bolela v srcu nezgoda ljubljene edinice in rada

bi dala duška svoji boli, rada bi se malo znesla nad možem, a povoda ni bilo. Micka se je pa vedla, kakor bi se nič ne zgodilo, delala je po svoji navadi in molčala po svoji navadi o stvareh, po katerih jo ni nihče spraševal, o katerih govoriti ji je bilo neljubo.

Prišli so mlatiči.

Na vse zgodaj so potrkali pri Gabru. Prva je vstala Micka in jim hitela odpirat pod.

»Kje je pa četrti?«

Pred njo so stali samo trije mlatiči.

»Ne vemo! Šli smo ga budit, pa ga ni bilo!«

»Mogoče ga še ni iz vasovanja! V sosednjo vas hodi k oni...«

Ključ od poda je zaškripal, Micka je odprla vrata na stežaj. En nasad je bil že pripravljen za mlatvo.

»Pozneje priti nas je sram, ker je naša navada ob tej uri prihajati! Čakati ga se ne splača! Kaj ko bi poklicala očeta, da nam pomaga omlatiti ta nasad?«

Mlatič še ni izgovoril, že je držala Micka cepec v rokah.

»To pa vendar ne gre, da bi ti mlatila!«

»Zakaj ne?«

Zavihtela je cepec in prvi »pika« je zadonel. In skoraj nehote je eden izmed mlatičev priložil svoj »poka«. Druga sta se malo čudno in neverjetno pogledala, a ko sta videla, da tovariš krepko prilaga Micki, sta zavzdignila cepa.

In krepko je zadonela po vasi tista stara, vsakemu kmetu gotovo najljubša pesem: pika, poka, pika, pok... pika, poka, pika, pok.

Hej, to je zaigralo staremu Gabru srce, ko ga je ta prijetna, ta sladka pesem zbudila iz spanja. Tih, a svečano je vstal, opravil kratko molitev in skoro po prstih odšel ven, da ne prebudi Micke in žene.

Pika, poka, pika, po-o-ok!

Zadnja je udarila Micka, udarila tako krepko, fantovsko, odločno, da je Gaber na sredi pota do poda za hip obstal in z radostjo v srcu prevdaril, kateri izmed mlatičev bi to bil.

Snopje so bili hitro obrnjeni, pograbili so cepe, da še drugo stran omlatijo — tu se prikaže Gaber.

»Dobro jutro! A — a — a, kaj pa to pomeni? Ti Micka?!? Kje je pa oni?«

»Ni ga!«

»Pa ti vendar ne boš mlatila! Daj meni!«

»Ne!«

»Tak daj no! To se vendar ne spodobi, da bi ženska mlatila, dokler je kak možki pri hiši!«

»Kajpak da se ne spodobi! Vsako delo se spodobí vsakomur!«

Pika — prvič, pika — drugič, pika — pok je priložil k Micki njen par. In pesem se je začela iznova.

Gaber je majal z glavo in prestopal pred podom in se jezil na četrtega mlatiča, ki je obljubil, pa se zlagal.

Omlačeno snopovje so hitro spravili v štiri kote, nanесли nov nasad in prišli za cepe.

»Micka, ti ne boš in ne boš mlatila! Daj meni!«

»Eh, zakaj ne bi? Vam bi ta prah gotovo škodoval. Kar pustite me!«

»Ne in ne! Daj sem cep!«

»Oče, ne bodite tako trmasti! Pustite naj jaz mlatim, saj lažje kot vi!«

»Na-a, mlatva ni žensko delo!«

»Vseeno!«

»Pa če pravim, da se bodo ljudje iz mene norčevali, če te pustim mlatiti?!«

»Eh, kaj ljudje!« Micka je odločno zavih-tela cep.

»Jo pa pustite, saj dobro mlati!« se je oglasil Mickin par.

»Eh, saj pravim in še rečem...«

(Dalje prih.)